Позиция на земеделската общност в България относно бъдещата Обща селскостопанска политика (ОСП) след 2020

Настоящият документ представя общата гледната точка на посочените организации от земеделската общност в България, относно бъдещето на селскостопанската политика на ЕС (ОСП) след 2020 г. Позицията е резултат от съвместни проучвания, анализи и дискусии, проведени в периода май- септември 2017г. в рамките на Работна група към иницииран през февруари месец 2017 г. от земеделската общност „Национален земеделски форум – ОСП след 2020“, включващ над 30 организации от всички сектори в селското стопанство- производители, преработватели, представители на синдикатите и научната общност. Отчитайки предварителния характер на дискусията на ЕС по този въпрос към момента, следва настоящата позиция да бъде възприемана като първоначлно базисно виждане на организациите. В рамките на предстоящия преговорен процес, в който в края на 2017 г. и 2018 г. се очаква Европейската комисия да излезе с подробни предложения за ОСП след 2020 г., ще бъдат изразени допълнително официални становища.

Акцентирайки върху геостратегическото значение на селскостопанския сектор, върху неговата значимост за икономиката на страната като цяло, върху необходимостта от постигането на икономически жизнеспособен, конкурентен и пазарно ориентиран аграрен сектор, способен да обезпечи продоволствената сигурност чрез снабдяване с качествени храни на достъпни цени, така и да предостави обществени и екологични стоки и услуги в полза на обществото, при това във време, когато ЕС е изправен пред редица значителни предизвикателства, организациите се обединяваме около следното:

Цели

Признавайки новите предизвикателства, пред които е изправена Европа, подкрепяме тезата, че трябва да се поддържат основните цели на ОСП, установени в член 39, параграф 1 от ДФЕС, които остават също толкова актуални и значими и днес, и следва да са фокусът при формиране рамката на ОСП след 2020 г., а именно:

«Член 39
1. Целите на Общата селскостопанска политика са:
а) да се увеличава селскостопанската производителност чрез подкрепа на техническия прогрес и осигуряването на рационално развитие на селскостопанското производство, както и оптимално използване на производствените фактори, по-специално на работната сила;

б) по този начин да се осигури приемлив жизнен стандарт за хората, занимаващи се със селско стопанство, в частност посредством увеличаването на индивидуалните доходи на лицата, осъществяващи тази дейност;
в) да се стабилизират пазарите;
г) да се гарантира снабдяването;
д) да се гарантира, че доставяните продукти достигат до потребителите на разумни цени.»

Бюджет

ОСП бидейки основополагаща политика на Европейската общност, през годините на рефермиране вече не е изключително секторна политика, а участва пряко или непряко в изпълнението на много обществени задачи и международните ангажименти на ЕС, оставайки една от най-интегрираните и сложни политики на Съюза. Отчитайки всички нови предизвикателства на ЕС, особено очакваните бюджетни последици от Brexit, от една страна и оценявайки приноса на ОСП за укрепване на политическото, икономическото и социалното сближаване на ЕС, апелираме за силна, обща и адекватно финансирана ОСП след 2020 г.

ОСП е най-силната връзка на всички 28 страни в ЕС в тази среда на различия и многоликост на държавите членки (ДЧ). Земеделието е изконен и важен отрасъл за ЕС и изисква не само обща политика в отрасъла, но и внимание и подкрепа посредством общия европейски бюджет както за селското стопанство, така и за селските райони. Призоваваме за „повече Европа“ и не подкрепяме бъдещи финансови намаления, както и опити за прехвърляне тежестта на финансирането на ОСП в националните бюджети на ДЧ.

В контекста на настоящата МФР (Многогодишна Финансова Рамка) и на МФР след 2020 г. от първостепенно значение е да се осигури адекватно и общо финансиране на ОСП, което следва да отразява високата европейска добавена стойност на тази политика (в социалната, екологичната и европейската сфера на сближаване). Изпълнението на амбициозни цели по отношение на други политики на ЕС няма да бъде възможно без амбициозната и напълно ОБЩА селскостопанска политика. Намаляването на бюджета на ОСП спрямо БВП на ЕС-27 би ограничило ефективността на ОСП в постигането на целите на Общността, поради което призоваваме за запазване на съществуващото финансово измерение на ОСП във връзка с БВП на ЕС-27.

При вземането на решенията относно бюджета акцентираме, че задължително трябва да бъде серизоно оценен риска от изпадане в неконкуретна позиция и дестабилизация на

европейските производители и преработватели, в хипотеза на бъдещо увеличаване на изисквания и стандарти (например околната среда, климата, хуманното отношение към животните и пр.) с отварянето на пазара на ЕС за търговските партньори с по-ниски производствени стандарти. Респективно, ако задължителните нива на производствени стандарти и изисквания бъдат увеличени, фермерите ще се нуждаят от адекватна компенсация.

Баланс

В основата на всички ферми и агробизнеса са имплементирани трите измерения на устойчивостта- икономическата, екологичната и социалната устойчивост, които са взаимозависими и взаимно допълващи се. За нас, от решаващо значение за постигането на екологичните и социалните аспекти на устойчивостта е преди всичко икономическата жизнеспособност и конкурентоспособност на фермерите. Ето защо считаме, че бъдещата ОСП трябва да осигури балансиран подход между тези измерения.

ОСП трябва да продължи насърчаването на пазарната ориентация от по-ранните реформи, тъй като икономически жизнеспособният пазарно ориентиран селскостопански сектор ще е способен да предостави обществени и екологични стоки и услуги в полза на обществото.

Съгласуваност с други политики

Селското стопанство и производството на храни все по-често биват повлияни от други секторни политики на ЕС в областта на търговията, околната среда, климата, ВЕИ, развитие, кохезия, конкуренция, здраве, данъци и пр., поради което виждаме необходимостта от по-добра бъдеща координация на ОСП с др. политики. Специално внимание следва да бъде обърнато на данъчната полика, поради необходимостта от постигане на максимално изравняване на ДДС ставките върху храните в различните ДЧ с оглед предотвратяване на нелоялна конкуренция между производителите в ДЧ, както и спиране на злоупотреби с ДДС при ВОД. Считаме също, че бъдещите търговски преговори на ЕС с трети страни следва да бъдат съобразени с общата реформа на ОСП, като отчитат чувствителните сектори в ЕС, така че те да не бъдат нелоялно конкурирани от трети страни, въпреки изричното им подпомагане в ЕС като чувствителни.

Участие на други фондове

Подкрепяме идеята, че развитието на селските райони като съответна хоризонтална област на политиката, следва да бъде обхванато от всички средства на ЕСИ- фонфовете, а не само от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Взаимодействието с други структурни фондове и инструменти като ЕФРР, ЕСФ и "Хоризонт 2020" според нас би допринесло за решаване

на проблеми от структурно естество, свързани със застаряването на населението, обезлюдяването на селските райони и липсата на възможности за младите хора.

За страни като България (една от последно присъединените ДЧ към ЕС) е важна инвестиционната подкрепа на функциониращ Европейския фонд за стратегически инвестиции (***EFSI***), насърчаващ развитието на инфраструктурата (напр. транспорт, съхранение, цифрови мрежи), която да способства допълнително за подобряване на конкурентоспособността и устойчивостта на селскостопанския сектор.

Плавни реформи

В унисон с чл. 39, параграф 2 от ДФЕС, при изработването на Обща селскостопанска политика и специфичните методи за нейното прилагане подкрепяме постепенни по-нататъшни промени, съобразени със специфичния характер на селскостопанската дейност, със социалната структура на селското стопанство, със структурните и естествени неравенства между различните селскостопански райони в ДЧ.

С цел гарантиране на дългосрочна стабилност и предвидимост за агросектора считаме, че в контекста на обсъжданията на ОСП след 2020 г. фокусът следва да бъде върху подобряване на сегашната структура и мерки на политиката, а не върху преразглеждането на основната политика.

Структура

Подкрепяме запазването на трите сегашни компонента на ОСП- директни плащания (Първи стълб), подкрепа за развитие на селските райони (Втори стълб) и обща организация на селскостопанските пазари.

Справедливост и сближаване

Осигуряването на равнопоставени условия за конкуренция на единния пазар на селскостопански храни предполага отклоняване на разпределянето на средствата за директни плащания на принципа обем на селскостопанската продукция (т. нар. исторически подход) и завършване процеса по сближаване равнището на директните плащания на хектар между ДЧ.

Критериите за разпределението на средствата за развитие на селските райони между ДЧ следва да продължат да отчитат в най-голяма степен разликите в богатството на жителите.

С цел минимизиране изкривяванията в конкуретоспособността между земеделските стопанства от различните ДЧ, намираме за целесъобразно определянето на граница за ДЧ на допустимо подпомагане по национални схеми за доплащания за селскостопанския сектор. Ограничението да е в максимален размер до 30 % от стойността на финансовия пакет, определен за страната. Въвеждането на такава регулация ще подпомогне процеса

към действително сближаване между ДЧ и осигуряване на равнопоставени условия на ниво ЕС.

Сега съществуващото средно плащане на площ между отделните ДЧ все още показва голяма диференциация между страните, поради което призоваваме за решения в ОСП след 2020 г., с които тези различия да бъдат преодоляни.

Новите решения за ОСП след 2020 г. следва да осигурят равнопоставеност на единния пазар и да съответстват на принципа на Договора за равно третиране на гражданите на ЕС на основание на националност (член 18 от ДФЕС), и да не нарушават принципа на недискриминация между производителите в рамките на ЕС (член 40 (2) от ДФЕС).

Гъвкавост

С присъединяването на 13 нови източноевропейски страни от 2004 година насам, ЕС се изправя пред хетерогенността в развитието на земеделското производство. Различните форми на организация, структурни различия, различната степен на развитие между старите и новите страни членки, различната пазарна и институционална среда са предизвикателства пред планирането и изпълнението на една строга обща рамка на ОСП. Оказва се, че старите страни членки са по-добре приспособени към сегашната ОСП, докато новите страни членки продължават да изпитват трудности с конкурентоспособността, добавената стойност и доходите в малките и средни стопанства. Ето защо в бъдещата ОСП трябва да има по-голяма гъвкавост, което да отговори на очакванията на страните членки, без разбира се да се изоставя принципа за общност.

Директни плащания (ДП)

Директните плащания, т.нар Първи стълб на ОСП са в основата на общия подход на ЕС към всички ферми, който подкрепя доходите на стопанствата, гарантирайки устойчивостта на селското стопанство, поддържането на жизнеспособно производство, на храни и на продоволствената сигурност. Ролята на ДП за стабилизиране и улесняване на приспособяването придобиват все по-голямо значение, особено в контекста на нарастващата нестабилност на селскостопанските пазари, натиска на международната конкуренция, породен от нови търговски споразумения на ЕС.
След 2020 г. ДП следва да осигурят: подкрепа и стабилизиране на селскостопанските доходи; равнопоставеност на единния пазар на ЕС; компенсация за разходите и пропуснат доход от прилагането на високи производствени стандарти и екологични изисквания на ЕС; поддържане на селскостопанското производство в най-необлагодетелстваните райони и подпомагане на уязвимите сектори. В допълнение считаме, че след 2020 г.:

- завършване процеса на изравняване нивата на ДП между ДЧ;
- отклоняване от историческите критерии за разпределение на средствата за ДП;
- СЕПП трябва в бъдеще да може да продължи да се прилага в ДЧ, присъединени към ЕС след 2004 г.;

- оценка на ефективността на преразпределително плащане и ограничаването му до стопанства, за които публичният разход постига своята цел;
- запазване на възможността за прилагане и увеличаване средствата за обвързаната подкрепа в избрани сектори (особено със социално, икономическо и екологично значение), но с по-голяма гъвкавост на този инструмент, чрез възможност за прилагане и в други сектори, отколкото сега, в рамките на съществуващите ангажименти на ЕС в WTO;
- запазване подпомагането за производство на протеинови култури, предвид непреодоляния дълбок дефицит на ЕС от растителни протеини и ролята им за повишаване качеството на агроекосистемите;
- включване на нови преки субсидии за пчеларството (базирани на обективни критерии, комбиниращи отглеждания брой пчелни семейства с минимални средни добиви), поради есенциалната значимост на пчеларството за запазване и поддържане на екологичното равновесие и биологичното разнообразие;
- настоящият мащаб на екологизиране е правилният компромис между традиционните (подкрепа за доходите) и новите (предизвикателства за околната среда и климата), а всяка потенциална промяна в изискванията следва да бъде резултат от задълбочена оценка от прилагането до момента, както и финансово обезпечена в бюджета на ОСП след 2020г.
- анализи на постигнатите ефекти могат да бъдат основа за по-нататъшно насочване на подкрепата за стопанства, които създават и поддържат работни места, допринасят за устойчивия растеж и развитие на селските райони и други приоритети на ОСП;
- подкрепата за земеделските стопанства да продължи да бъде насочена само към активните земеделски стопани, а дефиницията за „млад фермер“- преразгледана и на нея да отговаря всяко лице до 40г. възраст;
- реално опростяване и за земеделските стопани, и за администрацията;
- използване на цифровизация, дистанционното наблюдение и ИТ-технологии с цел изграждането на по-ефективни, по-евтини, по- точни и качествени системи за прилагане и контрол;
- форми на пряко подпомагане и стабилизиране на селскостопанските доходи, прилагани в страни като САЩ и Канада следва да могат да бъдат прилагани, но само като допълнителни, доброволни или пилотни инструменти.

Екологизиране

Въведеното от 2015 г. в ОСП „екологизиране“ трябва да бъде рационализирано и опростено чрез прилагане на практики, съответстващи на обичайните селскостопански дейности, извършвани от фермерите, без да се подкопава производствения потенциал на селското стопанство.

Настоящите затруднения при прилагането на зелените мерки са свързани както със свръхадминистриране, така и с усложнено заявяване и изпълнение на изискванията от страна на земеделските стопани. В тази връзка следва да бъде предоставена възможност

на ДЧ за гъвкав избор на „зелени инструменти“, съобразени и адекватни на регионалните особености и ограничения.

Считаме, че не бива да се задълбочава повече екологизирането на ОСП, тъй като ДП вече са обвързани с редица сложни изисквания (както чрез кръстосаното съответствие, така и чрез „зелените мерки“), а от друга страна и както споменахме по-горе, това би противоречало на идеята за устойчиво развитие, която предполага да се вземат предвид както екологичния, така и икономическия и социалния аспекти.

Развитие на селските райони/ПРСР

Считаме, че Втори стълб трябва да продължи да се съсредоточава върху земеделските производители, тъй като те са гръбнакът на икономиката в много от ДЧ на ЕС. Декларацията от Корк 2.0 "По-добър живот в селските райони", обхваща няколко области на политиката- признаване текущите предизвикателства, пред които са изправени земеделските производители и предлагане на решения за по-нататъшно подпомагане на устойчивия растеж както в селскостопанския сектор, така и в селските райони. Предвид факта, че повечето селски райони принадлежат към най-необлагодетелстваните региони (НР) на ЕС, чиито БВП на глава от населението е много по-нисък от средния за Европа, то развитието на селските райони продължава да бъде важно предизвикателство за устойчивото териториално развитие и тези области, да изисква адекватна финансова подкрепа (вкл. допълнително имплементиране на няколко политики на ЕС) с цел повишаване на равнището на заетост, жизнения стандарт и развитието на неселскостопански функции.

Финансово силен Втори стълб на ОСП след 2020г. е необходим, за да се справи с изравняването на различията в развитието на селскостопанския сектор и регионите, за да укрепи позициите на производителите и преработвателите на световния пазар, за да насърчи развитието на икономически, социални и екологични дейности в селските райони, като същевременно се гарантира устойчивото използване на природните ресурси, опазване на биоразнообразието, насърчаването на биоземеделието, на иновациите, приемствеността на поколенията, навлизането на млади и нови хора в сектора. В тази връзка считаме, че в бъдещата ОСП трябва да се даде приоритет на модернизационните и инвестиционните мерки, подкрепящи създаването на работни места, конкурентоспособността и устойчивостта на сектора на селското стопанство и свързаните селски дейности, вкл. преработка, подкрепа на предприемачеството в селските райони, защита и опазване на природните екосистеми, изграждане на вериги за създаване на стойност.

Управление на риска

През последните години земеделците се сблъскват с по-големи колебания на пазара, както и със значително увеличение на рисковете, произтичащи главно от по-голямата

променливост на пазара; повече болести по животните и растенията; увеличена проява на екстремни метеорологични явления, дължащи се на изменението на климата; прекъсвания на пазара, произтичащи от политически решения и пр. Честотата на подобни рискове оказва различно въздействие върху регионите, секторите на ДЧ и зависи от редица фактори. Всичко това в съчетание с все по-отворения пазар на ЕС доведе до смущения на пазарите в допълнение към ниските цени, резултиращи в изключително ниско ниво на паричен поток за земеделските стопани. Тези рискове увеличават несигурността за производството и със сигурност оказват негативен ефект върху доходите на селскостопанските производители. От една страна това аргументира защо директните плащания следва да бъдат запазени като форма, осигуряваща основно равнище на доходите, гарантираща стабилност за земеделските стопани, но от друга- фермерите се нуждаят от по- ефективни инструменти за управление на ценовия и производствения риск.

Прилагането на съществуващите механизми за управление на риска от Втори стълб е спорадично само в някои ДЧ (**взаимни фондове** (чл. 38 от Регламент 1305/2013г.) понастоящем се прилагат само във Франция и Италия; **инструмент за стабилизиране на доходите** (чл. 39) - в Унгария, Италия и Испания (Кастилия и Леон), а **субсидирани застрахователни договори** (чл. 37)- в Белгия (Фландрия), Хърватска, Франция, Италия, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Нидерландия и Португалия. Към настоящия момент тече *„Изследване относно управлението на риска в селското стопанство в ЕС*“, чиято цел е да предостави на DG AGRI изчерпателна и ясна картина за сегашните рискове и инструментите за управление на рисковете в Европа, а очакваните резултати ще способстват за разработването на политически варианти за преодоляване на пречките и възможните подобрения на съществуващите, или създаване на нови инструменти. Отчитайки факта, че самата ЕК е в търсене на отговор на въпроса как бъдещата политика може да предостави допълнителна подкрепа за механизми за управление на риска, със сигурност тяхното развитие не следва да води до елиминиране на традиционните за намеса на пазара мерки. Считаме, че тези мерки следва да се модернизират и адаптират, като се вземат предвид производствените разходи при определянето на референтните цени, определи се ясна концепция за криза, гарантират се прозрачни условия при прилагането им от всички участници, а на ДЧ се предостави гъвкавост в избора на възможности и подходи при съставянето на базата данни за цени, добиви, доходи и пр. Считаме, че за успешно бъдещо прилагане на инструменти за управление на риска ще са необходими изпълнението на редица предварителни условия като: изграждане на подходящо институционално устройство (т.е. създаването на нови инструменти би изисквало реорганизиране на сегашните институционални структури и отговорности); формиране на капацитет, знания и умения както за фермерите, така и за администрацията; гарантиране на прозрачност и повишаване на доверието към застрахователния пазар; дефиниране на ясни (с ниска административна тежест за прилагане, контрол и санкции) и прозрачни процедури; изграждане и текущо поддържане на надеждна база данни за цени,

маржове, тяхното предаване по хранителната верига, доходи, добиви и пр., предоставяне на достатъчна публична подкрепа. Тъй като високата необходимост на фермерите от инвестиции за модернизация и повишаване на конкурентоспособността „засенчва“ поемането на допълнителен риск от прилагане на подобни инструменти, според нас мотивиращи фактори, които да стимулират участието на фермерите биха могли да се търсят в следните посокаи: оптимизиране размера на разходите за застраховка и постигане на приемлива цена; понижаване размера на самоучастие; повишаване процента на компенсация на загубата в доходите; ниска минимална загуба, изисквана за обезщетение; популяризиране на добри примери и доказателства, че инструментите осигуряват ефективна защита и пр.

Изложените от нас аргументи подкрепят необходимостта от финансово силна ОСП след 2020, която да може да обезпечи успешното прилагане и преодоляване на сегашните трудности при тези инструменти, които не трябва да са за сметка на/или да заменят ДП. Според нас, различните инструменти трябва да бъдат доброволни за ДЧ и да се допълват (такива инструменти вкл. национални схеми и системи за данъчно облагане на доходите с цел преодоляване на нестабилността на доходите), за да могат фермерите да се възползват от широк спектър, обхващащ различни рискове- икономически, климатични, санитарни и др.

Финансови инструменти

Поддържаме тезата, че финансовите инструменти трябва да играят допълваща роля за безвъзмездните средства (без да ги заместват), да бъдат доброволни и специфични за отделните ДЧ, да се отчита и действителната макроикономическа среда, да се прилагат постепенно.

Обща организация на селскостопанските пазари/ООП

Считаме, че ОСП трябва активно да насърчава организациите на производителите и междубраншовите организации с цел засилване позицията на земеделските производители в хранителната верига. Съществуващите инструменти за подпомагане следва да бъдат разширени отвъд простото концентриране на предлагането, чрез насочване на подкрепа за добавянето на стойност в производството на храни, разработването на алтернативни и нови продукти, както и реализацията на пазара. В този контекст трябва да бъдат предприети и съответните по- ясни правила за конкуренция, отчитащи особеностите на селскостопанския сектор и позволяващи на фермерите легално да работят колективно.

Програмите в рамките на ООП следва да използват по-широко съществуващите инструменти за насърчаване, които са част от ОСП (например "Училищно мляко", "Плодове и зеленчуци в училище“). Тези програми следва да бъдат прилагани и след 2020г., както и да могат да бъдат надграждани в посока качество и здравни ползи. Според нас, медът следва също така да бъде популяризиран сред децата като здравословна храна в

публичното им образование (добър приемр в тази посока е инициативата на Словения „Медена закуска“, последван и от други ДЧ), поради което е целесъобразно увеличаване бюджета на ЕС за прилагането на училищните схеми.

За постигане на цели, свързани със здравни ползи, както и насърчаване продажбите на местно и регионално ниво (особено на здравословни, биологични и пресни продукти), следва новата ОСП да заложи интензивно подпомагане на късите вериги за доставка.

Механизмите за насърчаване и подкрепа на износа следва да играят все по- важна роля за поддържането на баланса на търсенето и предлагането на селскостопанските пазари. Предвид растящият интерес на ДЧ към промоционални програми за земеделски и хранителни продукти, насочени към вътрешния пазар и към пазара на трети страни считаме, че е целесъобразно засилване ролята на този инструмент, разширяване списъка на допустимите продукти, както и намиране на баланс в справедливото разпределяне на тези средства между ДЧ.

Специфичните програми за подпомагане на секторите „вино“ и „пчели“ играят много важна роля за тяхното развитие, модернизация, за привличането на нови и млади хора, повишаване на заестостта в селските райони, за внедряване на иновации в практиката, в съчетание с екологичните ползи за биоразнообразието и почвеното плодородие. Новата ОСП следва за затвърди влиянието на тези програми като отдаде по-голямо значение на качеството и добавената стойност.

Ценообразуването по веригата, протекционистичните практики, както и двойствени продуктови стандарти, възникващи на единния пазар на ЕС са едни от проблемите, пораждащи най-голяма загриженост за сектора на ХВП и потребителите, поради което е необходимо обезпечаването с достатъчно информация и прозрачност за всички участници. Но по-широките аспекти, свързани с подобряване функционирането на пазарната верига, ефективността на търговските отношения между бизнеса и борбата с нелоялните търговски практики, не очакваме да бъдат решавани в рамките на ОСП.

Опростяване

Считаме, че е необходима реална реформа при опростяване на ОСП след 2020 в следната посока:

- опростяване системата за контрол на изпълнението както на мерките по стълб I, така и по стълб II, поради прякото въздействие върху земеделските стопани;
- намаляване броя на проверките на място и дублирането на инспекциите (изключително сложни, отнемат време, бюрократични са, неефективни по отношение на разходите и ползите, причиняват на земеделските производители непоносимо ниво на рискове и несигурност)- режимът да е по- благоприятен за земеделските производители;
- твърде сложни и тежки санкции (не са пропорционални)- следва да бъдат ясни, разбираеми, пропорционални и справедливи, в противен случай те биха могли да застрашат продължаването на селскостопанските дейности;

- балансирана степен на толерантност, като се вземат предвид рисковете, разходите за контрол и нивото на плащанията;
- дистанционното наблюдение и ИКТ с цел подобряване на ефективността, точността, качеството и навременността на проверките и одитите, за ефективно намаляване бюрокрацията- и за фермерите, и за националните администрации;
- правилата и разпоредбите на платежната система и режимът на проверка трябва да отчитат практическите реалности на земеделието- изплащането на средствата по различните схеми изостава/или се забавя съществено от периода, в който стопаните изпитват най- остра нужда от средства за обезпечаване на производствената си дейност;
- екологизиране- рационализирано и опростено чрез прилагане на практики, съответстващи на селскостопанските дейности, обичайно извършвани от фермерите, без да застрашава производствения потенциал;
- опростяване в рамките на кръстосаното съответствие, а при инспекциите да се предоставя на земеделските стопани правото да коригират несъответствията в рамките на определен период от време без наказание;
- по-малко подробна структура на политиката за развитие на селските райони и реално опростяване на правилата за изпълнение и отчитане на ПРСР.

12 септември 2017г., гр. София

Настоящата позиция се подкрепя от:

1. Асоциация на земеделските производители в България/АЗПБ;
2. Национална асоциация на зърнопроизводителите/НАЗ;
3. Национален съюз на говедовъдите в България/НСГБ;
4. Обединени български животновъди/ОБЖ
5. Асоциация на свиневъдите в България/АСБ;
6. Асоциация за развъждане на месодайни породи говеда в България/АРМПБ;
7. Национална овцевъдна и козевъдна асоциация/НОКА;
8. Национална асоциация на младите фермери в България/НАМФ;
9. Добруджански овощарски съюз/ДОС;
10. Съюз на дунавските овощари/СДО;
11. Сдружението за биологично пчеларство/СБП;
12. Българска асоциация на малинопроизводителите / БАМ;
13. Българска асоциация на производителите на оранжерийна продукция/БАПОП;
14. Национален съюз на земеделските кооперации в България/НСЗКБ;
15. Национална асоциация на тютюнопроизводителите 2010 г./ НАТ 2010;
16. Съюз на оризопроизводителите в България/СОБ;
17. Национална асоциация на производителите и преработвателите на черупкови плодове/НАППЧП;
18. Национална асоциация на картофопроизводителите/НАК;
19. Българска асоциация на фермерите/БАФ;

20. Националният браншови съюз на хлебарите и сладкарите/НБСХС;
21. Асоциация на месопреработвателите в България/АМБ;
22. Асоциация на млекопреработвателите в България/АМБ;
23. Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци/СППЗ
24. Съюз на българските мелничари/СБМ;
25. Съюз на производителите на комбинирани фуражи в България/СПКФ;
26. Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България/СПРММ;
27. Национална лозаро винарска камара/НЛВК;
28. Федерацията на независимите синдикати от земеделието/ФНСЗ;
29. ИАИ/ Център за икономически изследвания в селското стопанство- САРА;
30. Балкански аграрен институт/БАИ;
31. Българската асоциация на собствениците на земеделски земи/БАСЗЗ;
32. Българската асоциация на търговците на агротехника/БАТА